

PRÁVNÍ ANALÝZA

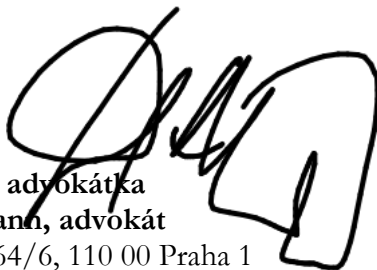
Posouzení střetu zájmů v souvislosti s čerpáním dotací z evropských fondů a problematika vlastnictví koncernu AGROFERT

Objednatel:

Česká pirátská strana
Na Moráni 360/3, 128 00 Praha 2
IČ: 71339698

Předkládá:

Mgr. Anna Dolejská, advokátka
JUDr. Viktor Rossmann, advokát
Senovážné náměstí 1464/6, 110 00 Praha 1

e-mail: anna.dolejska@gmail.com
tel.: +420 604 615 751

4. 12. 2018, Praha

Obsah

1.	PRÁVNÍ PŘEDPISY, LITERATURA, JINÉ ZDROJE	3
2.	ZKRATKY	5
3.	ÚVOD – PŘEDMĚT PRÁVNÍ ANALÝZY	6
5.	SKUTKOVÝ A PRÁVNÍ STAV VĚCI	7
6.	PRÁVNÍ ROZBOR	10
6.1.	POSOUZENÍ STŘETU ZÁJMŮ ANDREJE BABIŠE	10
6.1.1.	<i>Střet zájmů osob podléjících se na výkonu veřejné moci ve státě ve smyslu zákona o střetu zájmů</i> 10	
6.1.2.	<i>Určení „osoby ovládající“</i>	11
6.1.2.1	<i>Dílčí závěr</i>	14
6.1.3.	<i>Určení „skutečného majitele“</i>	15
6.1.3.1	<i>Dílčí závěr</i>	16
6.1.4.	<i>Střet zájmů Ing. Andreje Babiše ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení</i>	16
6.1.4.1	<i>Dílčí závěr</i>	26
6.2.	POSOUZENÍ STŘETU ZÁJMŮ ING. MIROSLAVA TOMANA, CSc. VE SMYSLU ČL. 61 NOVÉHO FINANČNÍHO NAŘÍZENÍ	29
6.2.1.	<i>Postavení Ing. Miroslava Tomana, CSc. ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení</i>	29
6.2.2.	<i>Dílčí závěr</i>	31
7.	ZÁVĚR A SHRNU TÍ	32

1. PRÁVNÍ PŘEDPISY, LITERATURA, JINÉ ZDROJE

Právní předpisy

- a) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (Ústava České republiky)
- b) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (občanský zákoník)
- c) Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon)
- d) Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů (zákon o MSSD)
- e) Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních společnostech a družstvech)
- f) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (trestní zákoník)
- g) Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických osob a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (zákon o veřejných rejstřících)
- h) Zákon č. 474/2017 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2018 (zákon o státním rozpočtu)
- i) Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje (zákon o podpoře regionálního rozvoje)
- j) Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu (zákon o SZIF)
- k) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. 6. 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012, OJ L 193, 30. 7. 2018 (nové finanční nařízení)
- l) Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002
- m) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (AML směrnice)
- n) Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002
- o) Civil Code of Quebec (quebecký občanský zákoník) z 18. 12. 1991

Literatura

- p) *Havel, M., Štenglová, I., Dědič, J., Jindřich, M. a kol.:* Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, 394 s.
- q) *Svejkovský, J., Marek, R. a kol.:* Správa cizího majetku v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, 544 s.
- r) *Spáčil, J. a kol.:* Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 1276 s.
- s) *Sládeček, V., Mikule, V./Suchánek, R., Syllová, J.:* Ústava České republiky. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1264 s.
- t) *Tvrdý, J.,* Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu: komentář / Jiří Tvrdý, Adriana Vavrušková. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018, 563 s.

Jiné zdroje:

- u) Výroční zpráva konsolidovaná 2017, koncern AGROFERT, veřejně dostupná ve Sbírce listin obchodního rejstříku
- v) *Holub, P.,* Agrofert, šroub na vymačkávání státních dotací, internetový deník Echo.cz, 1. 8. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018] dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/ScGc5/agrofert-sroub-na-vymackavani-statnich-miliard>
- w) *Elčič, S., Mikulka, M.,* Agrofert má na další roky přislíbeno tři a půl miliardy korun dotací a pobídek na investice. S tím klesá i odvedená daň, iHNED.cz, elektronická verze deníku Hospodářské noviny, 26. 7. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018], dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66202240-agrofert-ma-na-dalsi-roky-prislibeno-tri-a-pul-miliardy-korun-dotaci-na-investice-s-tim-klesa-i-odvedena-dan>
- x) Dotace od ministerstva zemědělství inkasují velké firmy, podpora malých vážne, Novinky.cz, 4. 6. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018], dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/473919-dotace-od-ministerstva-zemedelstvi-inkasuji-velke-firmy-podpora-malych-vazne.html>
- y) Stanovisko právního servisu Evropské komise ze dne 19. 11. 2018, dostupné online: <https://www.scribd.com/document/394611881/Anal%C3%BDza-pravnik%C5%AF-Evropske-komise-k-Andreji-Babi%C5%A1ovi>
- z) Nález Pl. ÚS 9/94 (č. 207/1994 Sb., č. 40/1994 Sb. ÚS, sv. 2)
- aa) *Ismeri Europa Srl v. Účetní dvůr,* rozsudek ze dne 15. června 1999, T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124
- bb) *Fojtů, D.,* Svěřenský fond. Praha, 2015. Rigorózní práce. Univerzita Karlova. Právnická fakulta.

2. ZKRATKY

Nové finanční nařízení	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. 6. 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012, OJ L 193, 30. 7. 2018
společnost AGROFERT	AGROFERT, a.s., se sídlem Pyšelská 2327/2, Chodov, 149 00 Praha 4, IČ: 26185610
Svěřenské fondy	Svěřenský fond AB private trust I, svěřenský fond, IČ: 07197233 a Svěřenský fond AB private trust II, svěřenský fond, IČ: 07197268
Svěřenský fond AB I	Svěřenský fond AB private trust I, svěřenský fond, IČ: 07197233
Svěřenský fond AB II	Svěřenský fond AB private trust II, svěřenský fond, IČ: 07197268
holding AGROFERT ESIF	Také jako skupina AGROFERT či koncern AGROFERT Evropské strukturální a investiční fondy
společnost AGROTRADE	AGROTRADE, a.s., se sídlem Praha 4, Lopatecká 223/13, PSČ 14700, IČ: 26729270
společnost XAVEROV	XAVEROV, a.s., se sídlem Kutnohorská 474, 281 63 Kostelec nad Černými lesy, IČ: 27460363
Verifikační dokument/y	Pro AB private trust II.: Verifikační dokument vyhotovený v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora dne 30. 6. 2017 advokátkou JUDr. Mariannou Kuchtovou, Advokátní kancelář JUDr. Marianna Kuchtová, s.r.o., se sídlem Staré záhrady 3, 821 05 Bratislava Pro AB private trust I.: Verifikační dokument vyhotovený v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora dne 30. 6. 2017 advokáty JUDr. Mário Klukem a Mgr. Michalem Ridzonem, advokátní kancelář KRION Partners s.r.o., se sídlem Palisády 50, 811 06 Bratislava

3. ÚVOD – PŘEDMĚT PRÁVNÍ ANALÝZY

4.

Dle zadání klienta bude výstupem této právní analýzy:

- a. Odborné posouzení možného střetu zájmů předsedy vlády České republiky, Ing. Andreje Babiše, ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046
- b. Odborné posouzení možného střetu zájmů ministra zemědělství, Ing. Miroslava Tomana, ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046
- c. Určení „ovládající osoby“ v rámci holdingu Agrofert
- d. Určení „skutečného majitele“ v rámci holdingu Agrofert

Předmětem právní analýzy je posouzení, zda na straně předsedy vlády, Ing. Andreje Babiše a ministra zemědělství, Ing. Miroslava Tomana CSc., dochází ke střetu zájmů v souvislosti s čerpáním finančních prostředků ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie společnostmi, které jsou se shora uvedenými osobami propojeny. Střetem zájmů se pro účely této analýzy míní zejména střet zájmů ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení, jehož smyslem je ochrana finančních zájmů Unie.

V souvislosti s předmětem analýzy bude dále řešena problematika institutu svěřenského fondu, a pojmů „ovládající osoba“, resp. „skutečný majitel“. Vzhledem k tomu, že naplnění podmínky „ovládání“ vyžaduje zákon o střetu zájmů, bude v této souvislosti pro úplnost řešena problematika střetu zájmů Ing. Andreje Babiše ve smyslu § 3 – 4c daného zákona.

Vzhledem k tomu, že v případě střetu zájmů ve smyslu nového finančního nařízení postačí pouhý „zájem“, naproti tomu zákon o střetu zájmů vyžaduje „ovládání“, jsou tyto dvě problematiky v rámci analýzy systematicky odděleny.

5. SKUTKOVÝ A PRÁVNÍ STAV VĚCI

Dne 2. srpna 2018 vstoupilo v platnost nové finanční nařízení, které v čl. 61 upravuje problematiku střetu zájmů Unie, ve kterém se mohou ocitnout *osoby podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení,¹ včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole.*

Mezi osoby, které se z titulu svého postavení **mohou dostat do střetu zájmů** s finančními zájmy Unie, patří bezesporu členové vlády České republiky.

Premiér České republiky, Ing. Andrej Babiš, byl jediným akcionářem, tudíž držitelem všech 628 kmenových akcií společnosti AGROFERT, s nimiž je spojen 100 % podíl na hlasovacích právech a základním kapitálu společnosti. Všechny akcie společnosti AGROFERT byly Ing. Andrejem Babišem 3. února 2017 vloženy do svěřenských fondů s názvem AB private trust I, svěřenský fond, a AB private trust II, svěřenský fond, a to tak, že **565 akcií společnosti AGROFERT bylo vloženo do svěřenského fondu AB private trust I, svěřenský fond, spravovaného Ing. Zbyňkem Průšou, svěřenským správcem, a 63 akcií společnosti bylo vloženo do svěřenského fondu AB private trust II, svěřenský fond, spravovaného JUDr. Alexejem Bílkem, svěřenským správcem.**²

Ing. Andrej Babiš vystupuje ve vztahu k uvedeným Svěřenským fondům z pozice **zakladatele** a rovněž i **jediného obmyšleného**,³ tzn., že je jediným příjemcem plnění (zisku) z obou Svěřenských fondů.

¹ Při centralizovaném řízení jsou komunitární programy financovány přímo z rozpočtu EU. Principem sdíleného řízení je rozdělení pravomocí mezi Evropskou komisí a členský stát EU, sdílené řízení je tedy jednou z metod řízení komunitárních programů, většina výdajů EU se přitom týká prostředků, které podléhají sdílenému řízení. Odpovědnost za vytvoření systému řízení a kontroly nesou členské státy, které prostředky rozdělují koncovým příjemcům, tj. firmám, zemědělcům apod. Členský stát má rovněž za úkol zajistit prevenci a případnou nápravu nesrovnalostí. Odpovědností členského státu je zajištění skutečné realizace a správnosti provedení projektů financovaných z rozpočtu EU, prevence a řešení nesrovnalostí a podvodů, vymáhání/navrácení nesprávně vyplacených nebo použitých prostředků nebo prostředků, k jejichž ztrátě došlo například z důvodu nesrovnalostí či administrativních chyb.

² Veřejný rejstřík a Sběrka listin: Výpis z obchodního rejstříku. Justice.cz [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2012-2015 [cit. 2018-12-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=525681&typ=PLATNY>

³ Informace o obmyšleném a zakladateli v Evidenci svěřenských fondů nejsou dostupné, k jejich zpřístupnění nebyl dán souhlas. Osoba zakladatele i obmyšleného je nicméně patrná z výpisu ze slovenského Registra partnerov veřejného sektora, např. u společnosti ACHP Levice a.s., IČO: 00005819, jejímž majoritním akcionářem je společnost AGROFERT. Ve verifikačním dokumentu zpracovaném dne 30. 6. 2017 v Advokátní kanceláři JUDr. Marianny Kuchtové, mj. na základě statutu svěřenských fondů je výslovně uveden jako zakladatel Ing. Andrej Babiš a rovněž jako obmyšlený.

Převod akcií společnosti AGROFERT, do dvou shora uvedených Svěřenských fondů byl realizován z důvodu změny zákona o střetu zájmů.⁴

Společnost AGROFERT tvoří spolu s dalšími společnostmi zemědělský, potravinářský a chemický koncern. Koncern AGROFERT je v současnosti významnou nadnárodní skupinou více než 250 společností. Většina z nich je v přímém vlastnictví společnosti AGROFERT, menší část portfolia tvoří společnosti, v nichž má mateřská společnost podstatný vliv.⁵ Některé ze společností holdingu AGROFERT jsou konečnými příjemci dotací z ESIF. Holding AGROFERT lze označit za významného příjemce dotací z ESIF, ale i z českých veřejných rozpočtů.

Kromě uvedeného spadá mezi společnosti skupiny AGROFERT také provozovatel rozhlasového vysílání, vydavatel periodického tisku a provozovatel televizního vysílání.

Ing. Andrej Babiš vstoupil do české politiky v roce 2011. V roce 2013 byl zvolen do poslanecké sněmovny a stal se poslancem Parlamentu České republiky. V letech 2014 – 2017 působil na pozici ministra financí a od prosince roku 2017 zastává post předsedy vlády České republiky. Dle konsolidované účetní závěrky holdingu AGROFERT z roku 2017 čerpaly společnosti konsolidačního celku provozní dotace, zelené bonusy apod. ve výši 1.498.902.000,- Kč v roce 2017 a v roce 2016 ve výši 1.533.344.000,- Kč. Převážná část dotací čerpaných z ESIF je navázána na zemědělskou prvovýrobu.⁶

Hrubým odhadem lze říci, že objem dotací z veřejných prostředků, tj. jak z českých veřejných rozpočtů, tak evropského rozpočtu, vyplacených právnickým osobám holdingu AGROFERT činil podle účetní závěrky za rok 2017 částku 1.960.000.000,- Kč (cca EUR 74.000.000), což je podle novináře Petra Holuba třikrát víc než v roce 2012 poté, kdy Ing. Andrej Babiš vstoupil do české politiky.⁷ Podle elektronické verze deníku Hospodářské noviny mají společnosti ze skupiny

⁴ Novela nabyla účinnosti v roce 2017. Obecně platí, že veřejní funkcionáři, kterými jsou např. i členové vlády, vedoucí ústředních správních úřadů apod., nesmějí podnikat, působit ve vrcholných orgánech podnikajících právnických osob nebo být v pracovněprávním či služebním poměru. Pokud jde o nově ustavené veřejné funkcionáře, musí tito výše uvedené činnosti ukončit do 30 dnů ode dne zahájení výkonu funkce. Obchodní společnosti, v nichž členové vlády vlastní přímo či prostřednictvím ovládaných osob podíl ve výši alespoň 25%, se pak nesmí účastnit zadávacího řízení dle zákona o zadávání veřejných zakázek, a to ani jako poddodavatel účastníka. Obdobné omezení platí též ve vztahu k poskytování dotací. Vybraným veřejným funkcionářům je nově zapovězeno být provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání či vydavatelem periodického tisku, stejně tak nesmí být členem nebo ovládající osobou provozovatele těchto činností.

⁵ *Koncern AGROFERT* [on-line]. [vid. 18. 12. 2018]. Dostupné z: <https://www.agrofert.cz/o-agrofertu/koncern-AGROFERT>

⁶ Výroční zpráva koncernu AGROFERT, konsolidovaná, 2017, veřejně dostupná ve Sbírce listin obchodního rejstříku

⁷ *Holub, P.*, Agrofert, šroub na vymačkávání státních dotací, internetový deník Echo.cz, 1. 8. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018] dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/ScGc5/agrofert-sroub-na-vymackavani-statnich-miliard>

AGROFERT přislíbeno v následujících letech dotace a investiční pobídky, což by mohlo vést ke snížení daňové povinnosti holdingu AGROFERT o cca 3.500.000.000,- Kč (tj. cca EUR 132.000.000).⁸

Podle informací serveru Novinky.cz, citující zprávu Nejvyššího kontrolního úřadu, v dotačním programu rozvoj venkova „většinu peněz z dotačního programu rozvoje venkova nezískali malí a střední podnikatelé, ale velké potravinářské firmy, které si za ně nejčastěji nakoupily stroje a technologie“⁹, přičemž v seznamu nejvyšších příjemců prostředků z tohoto dotačního programu figuruje několik společností z holdingu Agrofert.

Střet zájmů ve vztahu k čerpání finančních prostředků formou dotací z ESIF v kontextu čl. 61 nového finančního nařízení přichází v úvahu mj. i dle interní právní analýzy právníků Evropské komise¹⁰ rovněž v případě stávajícího ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana. Otec Ing. Miroslava Tomana vlastní ve společnosti AGROTRADE 80 % akcií, bratr Ing. Miroslava Tomana je ředitelem uvedené společnosti. Společnost AGROTRADE přitom vlastní 100 % akcií společnosti XAVEROV, která je **příjemcem zemědělských dotací**, tj. peněz z evropského rozpočtu.

⁸ Elšič, S., Mikulka, M., Agrofert má na další roky přislíbeno tři a půl miliardy korun dotací a pobídek na investice. S tím klesá i odvedená daň, iHNED.cz, elektronická verze deníku Hospodářské noviny, 26. 7. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018], dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66202240-agrofert-ma-na-dalsi-roky-prislibeno-tri-a-pul-miliardy-korun-dotaci-na-investice-s-tim-klesa-i-odvedena-dan>

⁹ Dotace od ministerstva zemědělství inkasují velké firmy, podpora malých vážne, Novinky.cz, 4. 6. 2018, [on-line]. [vid. 18. 12. 2018], dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/473919-dotace-od-ministerstva-zemedelstvi-inkasuji-velke-firmy-podpora-malych-vazne.html>

¹⁰ Stanovisko právního servisu Evropské komise ze dne 19. 11. 2018, dostupné online: <https://www.scribd.com/document/394611881/Anal%C3%BDza-pravnik%C5%AF-Evropske-komise-k-Andreji-Babi%C5%A1ovi>

6. PRÁVNÍ ROZBOR

6.1. Posouzení střetu zájmů Andreje Babiše

6.1.1. Střet zájmů osob podílejících se na výkonu veřejné moci ve státě ve smyslu zákona o střetu zájmů

I.

Problematika střetu zájmů osob podílejících se na výkonu veřejné moci je na národní úrovni upravena zejména zákonem o střetu zájmů, některé atributy se objevují i v dalších právních předpisech.¹¹

§ 3 zákona o střetu zájmů ukládá veřejným funkcionářům zdržet se takového jednání, při kterém by **osobní zájem** takové osoby **mohl ovlivnit výkon jeho funkce, tedy veřejné moci**. Osobní zájem je v témže ustanovení charakterizován jako zájmem, který **přináší buď přímo veřejnému funkcionáři či osobě blízké, právnické osobě ovládané veřejným funkcionářem nebo osobou blízkou veřejnému funkcionáři zvýšení majetku, majetkového nebo jiného prospěchu, zamezení vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu nebo jinou výhodu**.

Přesný výčet osob, na které znění zákona o střetu zájmů dopadá, je uveden v § 2. Veřejným funkcionářem je jak předseda vlády, tak i kterýkoli její jiný člen.

II.

Střet zájmů ve vztahu k § 4a zákona o střetu zájmů

Ustanovení § 4 zákona o střetu zájmů zakazuje veřejnému funkcionáři, tj. mj. i předsedovi vlády České republiky:

(1) Veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 nesmí být provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku ani společníkem, členem nebo ovládající osobou právnické osoby, která je provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku.

(2) Veřejný funkcionář uvedený v odstavci 1 je povinen ukončit provozování rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydávání periodického tisku nebo ukončit svou účast nebo členství v právnické osobě, která je provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání nebo vydavatelem periodického tisku, bez zbytečného odkladu poté, co začal vykonávat svou funkci, nejpozději však do 60 dnů ode dne zahájení výkonu funkce...

¹¹ Např. zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákon č. 131/2006 Sb., o hlavním městě Praze.

Ing. Andrej Babiš se nachází ve střetu zájmů ve smyslu uvedeného ustanovení, neboť do skupiny společností spadají rovněž právnické osoby provozující rozhlasové a televizní vysílání a rovněž vydávající periodický tisk.

Veřejný funkcionář, Ing. Andrej Babiš je osobou ovládající Svěřenské fondy, tudíž je osobou ovládající společnosti ve skupině AGROFERT, tedy i společnosti splňující charakteristiku ust. § 4 odst. 1.

O naplnění podmínky ovládnutí pojednává podkapitola 6.1.2.

III.

Střet zájmů v souvislosti s § 4b a 4c zákona o střetu zájmů

Ing. Andrej Babiš je dle českého zákona o střetu zájmů nepochybně ve střetu zájmů, neboť

- **je veřejným funkcionářem,**
- **jeho osobní zájem může ovlivnit výkon jeho funkce,**

a tudíž dle § 4b a 4c zákona o střetu zájmů poskytovatel dotace či veřejný zadavatel nesmí poskytnout společnosti vlastněné či ovládané takovou osobou dotaci či veřejnou zakázku.

S ohledem na to, že Ing. Andrej Babiš je osobou ovládající společnost AGROFERT (viz podkapitola 6.1.2., příp. též 6.1.3 této analýzy) a dokonce by bylo lze říci, že je jediným možným budoucím vlastníkem společnosti AGROFERT (viz oddíl 6.1.4 III.), pak lze konstatovat, že uvedená ustanovení zákona o střetu zájmů (§ 4b a 4c) nejsou naplňována, neboť k vyplacení dotací společností v holdingu AGROFERT dochází, dochází rovněž k poskytování zakázek těmto subjektům. S ohledem na zásadní nedostatky v zákoně o střetu zájmů ve smyslu sankcí a efektivního dohledu, doporučuje se provést analýza a stanovit opatření, která by do budoucna zamezila podobnému porušování vnitrostátních právních předpisů a případně zajistit adekvátní, zákonem předpokládané sankcionování osob nesoucích odpovědnost za porušování zákona o střetu zájmů.

6.1.2. Určení „osoby ovládající“

I.

Pojem „ovládající osoba“

Problematika ovládající osoby je upravena primárně v zákoně o obchodních korporacích. Společnost AGROFERT je sice akciovou společností, tedy obchodní korporací, nicméně akcie společnosti byly vloženy do Svěřenských fondů AB I a AB II, to znamená, že pojem ovládající osoby tak, jak jej upravuje zákon o obchodních korporacích není pro účely této analýzy zcela relevantní.

Hovoříme-li o svěřenském fondu, jakožto o souboru majetku vyčleněnému ke zvláštnímu účelu, nehovoříme v žádném případě o právnické osobě. Pojmem „ovládající osoba“ lze nalézt rovněž v zákoně o MSSD, který implementoval směrnici Rady 2011/16/EU, o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS. Zákon o MSSD na rozdíl od zákona o obchodních korporacích definuje ovládající osobu přímo také ve vztahu ke svěřenským fondům.

Ovládající osobou se podle § 13d odst. 2 písm. b) zákona o MSSD rozumí zakladatel, svěřenský správce, osoba vykonávající dohled nad správou fondu, obmyšlený nebo jiná fyzická osoba mající nejvyšší faktickou kontrolu nad svěřenským fondem.

Protože důvodová zpráva k zákonu o MSSD v této oblasti mlčí a protože v ustanovení § 13d zákona o MSSD se odkazuje na termín **skutečný majitel („beneficial owner“)** podle AML zákona, bude se při určování osoby ovládající vycházet z těchto zákonů.

AML zákon definuje skutečného majitele v §4 odst. 4 následovně:

*Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se za to, že při splnění podmínek podle věty první skutečným majitelem je u nadace, ústavu, nadačního fondu, **svěřenského fondu** nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti fyzická osoba nebo skutečný majitel právnické osoby, která je v postavení*

1. zakladatele,

2. svěřenského správce,

3. obmyšleného,

4. osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond nebo jiné uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a

5. osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.

Pojem skutečný majitel vychází z definice obsažené v článku 3 odst. 6 IV. AML směrnice¹². V podstatě se jedná o „ovládající osobu“, jak ji popisuje § 74 zákona o obchodních korporacích, avšak ten nestanoví v případě určení takové osoby podle dispozice s hlasovacími právy hranici, proto nemohl být tento termín pro účel AML zákona využit. Kromě toho byl pojem skutečného majitele rozšířen i s ohledem na zavedení institutu svěřenských fondů novým občanským zákoníkem.¹³

¹² Směrnice EP a Rady (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu (tzv. čtvrtá AML směrnice)

¹³ *Tvrdý, Jiří.* Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu: komentář / Jiří Tvrdý, Adriana Vavrušková. 2. vydání. V Praze : C.H. Beck, 2018, s. 19 - 31

II.

Určení „osoby ovládající“

AML zákon nabízí dvě možnosti, jak určit osobu skutečného majitele:

- a) primární, tzn. dle skutečného vlivu na subjekt, tzn. fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti,
- b) sekundární, dle zákonem stanovených vyvratitelných domněnek, tzn. v případě, že nelze snadno určit, kdo vykonává výše uvedený faktický vliv, je třeba sekundárně postupovat dle domněnek, v případě svěřenského fondu se má za to, že skutečným majitelem je zakladatel, svěřenský správce, obmyslený atd.

Všechny právnické osoby mají povinnost zapsat tzv. „skutečného majitele“ do příslušného rejstříku.¹⁴ Rejstřík, ve kterém jsou evidovány svěřenské fondy není veřejným rejstříkem¹⁵, proto zákon stanoví okruh osob, které mohou žádat opis z evidence svěřenských fondů či je jim umožněn dálkový přístup.¹⁶

S ohledem na to, že statut svěřenského fondu není listinou uloženou ve veřejném rejstříku, mohou se s jeho zněním seznámit pouze oprávněné osoby, mezi které patří např. správce daně pro účely výkonu jejich správy, OČTŘ pro účely trestního řízení atp.

Protože statut svěřenského fondu určuje faktické fungování svěřenského fondu, nelze bez jeho znalosti zcela přesně identifikovat skutečný vliv té které osoby na subjekt, v tomto případě na Svěřenské fondy. Lze nicméně uplatnit vyvratitelnou domněnku a skutečného majitele identifikovat na základě ní.

Skutečným majitelem a pro účely této právní analýzy ovládající osobou je vždy fyzická osoba. Typicky půjde o osobu, která stojí na vrcholu vlastnické struktury jako osoba s rozhodujícím vlivem. **Není přitom podstatné, na základě jakého právního titulu skutečný majitel svůj rozhodující vliv vykonává a postačí, když má faktickou možnost tento vliv vykonávat.** Skutečným majitelem může být i více osob jednajících při výkonu rozhodujícího vlivu ve shodě.

Při uplatnění výše uvedených vyvratitelných domněnek a na základě Verifikačních dokumentů, které vycházejí kromě jiného ze statutů Svěřenských fondů vyplývá, že

¹⁴ S účinností od 1. ledna 2018 byla v České republice zřízena evidence údajů o skutečných majitelích, povinnost podat návrh na zápis má příslušný svěřenský fond či právnická osoba.

¹⁵ § 118c zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů

¹⁶ § 65e tamtéž.

ovládající osobou je Ing. Andrej Babiš a další osoby jednající s ním ve shodě, tj. svěřenští správci a osoby jmenované do rady protektorů.

Nad rámec uvedeného (vzhledem k tomu, že funkce svěřenského správce je spjata s vůlí zakladatele fondu) je logické, že svěřenský správce bude konat v zájmu zakladatele (už jen za účelem udržení vlastní pozice či z důvodu jiného). Je tedy více než pravděpodobné, že k **ovlivnění svěřenského správce zakladatelem bude fakticky docházet.**

K tomu lze doplnit povinnost svěřenského správce vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře, která obsahuje dvě složky (i) požadavek péče a (ii) požadavek loajality, přičemž právě požadavek loajality vyjadřuje preferenci zájmů obmyšleného nad veškerými osobními zájmy či zájmy jiné osoby.

6.1.2.1 Dílčí závěr

Ovládající osobou Svěřenského fondu AB I a II je ten, kdo má faktickou možnost vykonávat vliv ve Svěřenských fondech (postačí tedy možnost, nemusí jej skutečně vykonávat). Na základě vyvratitelných domněnek lze označit za ovládající osobu skutečného majitele, tj. zakladatele, svěřenského správce, obmyšleného a osoby oprávněné dohlížet nad správou fondů (tzv. rada protektorů).

Vzhledem k tomu, že všechny členské státy měly povinnost transponovat IV. AML směrnici do svých právních řádů, učinilo tak i Slovensko prostřednictvím zákona č. 297/2008 Z. z. o ochraně o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu. Našemu zákonu o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů potom odpovídá znění slovenského zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora. Slovenská právní úprava v oblasti evidence svěřenských fondů je daleko otevřenější a umožňuje komukoli nahlédnout do evidence za účelem zjištění skutečného majitele, který je v rámci slovenské právní úpravy označován jako „konečný uživatel výhod“.¹⁷

Pojem *konečný uživatel výhod a skutečný majitel* vycházejí, jak bylo uvedeno výše, ze znění IV. AML směrnice, konkrétně z čl. 3 bod 6. - „Beneficial owner“. Všechny tři uvedené pojmy tedy představují totéž, jedná se pouze o jiné jazykové znění bez dopadu na obsah a význam pojmu.

¹⁷ § 9 písm. b) definuje skutečného majitele/konečného uživatele výhod jako fyzickou osobu, v prospěch které sa obchod vykonáva, alebo fyzická osoba,

- ktorá je zakladateľom, štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu alebo iného riadiaceho orgánu, dozorného orgánu alebo kontrolného orgánu klienta, ktorým je združenie majetku, alebo má právo vymenovať, inak ustanoviť alebo odvolať tieto orgány,
- je príjemcom najmenej 25 % prostriedkov, ktoré poskytuje združenie majetku, ak boli určené budúci príjemcovia týchto prostriedkov alebo
- patrí do okruhu osôb, v prospech ktorých sa zakladá alebo pôsobí združenie majetku, ak neboli určené budúci príjemcovia prostriedkov združenia majetku.

Součástí skupiny AGROFERT jsou i slovenské společnosti. S ohledem na veřejnost informací o skutečných majitelích na Slovensku lze zjistit, že **skutečnými majiteli Svěřenských fondů jsou Ing. Andrej Babiš, Ing Zbyněk Průša, Ing. Alexej Bílek, Monika Babišová a Mgr. Václav Knotek.**

6.1.3. Určení „skutečného majitele“

Stejně tak jako v případě posouzení osoby ovládající holding AGROFERT se předkladatel odchýlí od původně formulované otázky a určí osobu skutečného majitele Svěřenských fondů AB I a AB II. Skutečný majitel či majitelé Svěřenských fondů jsou totožní s osobou skutečného majitele /skutečných majitelů společnosti AGROFERT či jejich dceřiných společnostmi.

Na rozdíl od pojmu „ovládání“, má pojem „skutečný majitel“ pouze jeden jediný význam daný jedním konkrétním zákonem, přičemž se zároveň shoduje s jedním z významů pojmu „ovládající osoba“ tak, jak jej stanovil zákon o MSSD.

§ 4 odst. 4 písm. c) AML zákona definuje skutečného majitele v případě svěřenských fondů následovně:

Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právní osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se za to, že při splnění podmínky podle věty první skutečným majitelem je u nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti fyzická osoba nebo skutečný majitel právní osoby, která je v postavení

1. *zakladatele,*
2. *svěřenského správce,*
3. *obmyšleného,*
4. *osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond nebo jiné uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a*
5. *osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.*

Pojem skutečný majitel byl zaveden v rámci novelizace AML zákona, který stanoví několik kritérií, resp. vyvratitelných domněnek, na základě kterých se osoba skutečného majitele určí. Pojem „skutečný majitel“ („beneficial owner“) vychází z definice obsažené v článku 3 odst. 6 IV. AML směrnice.

Všechny právní osoby mají podle novely příslušných zákonů provedené zákonem č. 368/2016 Sb. povinnost zapsat tzv. „skutečného majitele“ do veřejného rejstříku (zápis do rejstříku skutečných majitelů právní osoba zapsaná v obchodním rejstříku uskuteční nejpozději do 31. 12. 2018. Povinnost identifikovat skutečného majitele plyne z § 29b odst. 1 AML zákona.

Skutečný majitel je v českém, slovenském i unijním právu shodně vymezen jako „osoba či osoby s rozhodujícím vlivem“.

6.1.3.1 Dílčí závěr

Osobou ovládající a zároveň skutečným majitelem Svěřenských fondů jsou:

Ing. Andrej Babiš, jako jediný zakladatel a jediný beneficiant Svěřenských fondů,
Ing. Zbyněk Průša, svěřenský správce Svěřenského fondu AB I a člen protektorů AB II,
JUDr. Alexej Bílek, svěřenský správce Svěřenského fondu AB II a člen protektorů AB I,
Monika Babišová, členka rady protektorů v obou svěřenských fondech,
Mgr. Václav Knotek, člen rady protektorů v obou svěřenských fondech.

6.1.4. Střet zájmů Ing. Andreje Babiše ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení

I.

Definice střetu zájmů dle nového finančního nařízení

Definice střetu zájmů tak, jak ji upravuje nové finanční nařízení¹⁸ v čl. 61 (nové finanční nařízení je účinné od 2. 8. 2018):

- 1. Účastníci finančních operací ve smyslu kapitoly 4 této hlavy a jiné osoby, včetně vnitrostátních orgánů na všech úrovních, podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení, včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole, se zdrží jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie. Příjmomu rovněž vhodná opatření, která u funkcí v rámci jejich odpovědnosti zamezí vzniku střetu zájmů a která řeší situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů.*
- 2. Případné riziko střetu zájmů týkající se zaměstnance vnitrostátního orgánu přednese tento zaměstnanec svému přímému nadřízenému. Případné riziko střetu zájmů týkající se zaměstnance, na něhož se vztahuje služební řád, přednese tento zaměstnanec příslušné pověřené schvalující osobě. Příslušný přímý nadřízený nebo pověřená schvalující osoba písemně potvrdí, zda střet zájmů existuje. Je-li zjištěn střet zájmů, zajistí orgán oprávněný ke jmenování nebo příslušný vnitrostátní orgán, aby dotčený zaměstnanec ukončil veškerou činnost v dané věci. Příslušná pověřená schvalující osoba nebo příslušný vnitrostátní orgán zajistí, aby byly učiněny veškeré další vhodné kroky v souladu s platným právem.*
- 3. Pro účely odstavce 1 ke střetu zájmů dochází, je-li z rodinných důvodů, z důvodů citových vazeb, z důvodů politické nebo národní spřízněnosti, z důvodů hospodářského zájmu nebo z důvodů jiného přímého či nepřímého*

¹⁸ Nařízení je právním aktem Unie, přímo použitelné, tudíž vede k přednosti práva Unie před právem členského státu.

osobního zájmu ohrožen nestranný a objektivní výkon funkcí účastníka finančních operací nebo jiné osoby podle odstavce 1.

Jednání, které může představovat střet zájmů ve smyslu shora uvedeného čl. 61, resp. čl. 57¹⁹ původního finančního nařízení, účinného do 1. 8. 2018²⁰, upravuje čl. 32 prováděcího nařízení Komise a charakterizuje jej následovně:²¹

- a) poskytnutí sobě nebo jinému neoprávněných přímých nebo nepřímých výhod,*
- b) odmítnutí poskytnout příjemci práva nebo výhody, na něž má nárok,*
- c) nepřipustná nebo zneužívající jednání nebo opomenutí uskutečnit nezbytná jednání,*

a to vždy osobou podílející se na plnění rozpočtu.²²

Čl. 61 nového nařízení se nad rámec čl. 57 původního finančního nařízení výslovně vztahuje na **sdílené řízení**, odkazuje na jakýkoli přímý či nepřímý osobní zájem a stanoví pozitivní povinnost účastníků finančních operací **přijmout opatření k zamezení vzniku střetu zájmů či opatření k řešení již vzniklého střetu zájmů**. Čl. 61 tedy klade zvýšené nároky na prevenci, a tedy předcházení vzniku jakéhokoli střetu zájmů ve vztahu k rozpočtu Unie.

¹⁹ Čl. 57 (účinný do 1.8.2018) finančního nařízení 966/2012/EU

Střet zájmů

1. Účastníci finančních operací a jiné osoby podílející se na plnění rozpočtu a na jeho správě, včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole se zdrží jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie.

Pokud toto riziko existuje, upustí dotčená osoba od takového jednání a předloží věc pověřené schvalující osobě, která vydá písemné potvrzení o tom, zda střet zájmů existuje. Dotčená osoba informuje rovněž svého přímého nadřízeného. Pokud se zjistí střet zájmů, ukončí dotčená osoba veškerou svou činnost ve věci. Pověřená schvalující osoba učiní sama veškeré další vhodné kroky.

2. Pro účely odstavce 1 ke střetu zájmů dochází, je-li z rodinných důvodů, z důvodů citových vazeb, z důvodů politické nebo národní sprízněnosti, z důvodů hospodářského zájmu nebo z důvodů jiného společného zájmu s příjemcem finančních prostředků ohrožen nestranný a objektivní výkon funkcí účastníka finančních operací nebo jiné osoby podle odstavce 1.

3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210, kterými určí jednání, jež mohou představovat střet zájmů a postup, který se má v těchto případech použít.

²⁰ Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

²¹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie

²² „Rozpočet“ dle nového finančního nařízení představuje *nástroj, jímž se pro každý rozpočtový rok stanovují a schvalují veškeré příjmy a výdaje, které se pro Unii považují za nezbytné* (čl. 2, písm. c).

Obsah pojmu střet zájmů u osob podílejících se na plnění rozpočtu v kontextu komunitárního práva, resp. nového finančního nařízení má tentýž významový rámec, jako střet zájmů v případě veřejných funkcionářů tak, jak jej upravuje zákon o střetu zájmů. Definice střetu zájmů se nicméně obecně různí v rámci členských států, byť ve své podstatě **jednotně vystihují konflikt soukromého zájmu konkrétního veřejného činitele s veřejným zájmem, případně konflikt více veřejných zájmů** u jedné osoby.

Podle dosavadní judikatury Soudního dvora Evropské unie *střet zájmů představuje objektivně sám o sobě vážné narušení, aniž by bylo k jeho kvalifikaci třeba zohledňovat úmysly zúčastněných stran a jejich dobrou víru.*²³

Z toho vyplývá:

Je zcela evidentní a logicky nezpochybnitelné, že střet zájmů nastává v tom okamžiku, kdy se objektivně může střetnout soukromý s veřejným zájmem u téže osoby naplňující charakteristiku osob (či orgánů) nového finančního nařízení, které se mají zdržet jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie. Je zcela irelevantní tvrzení, že ke střetu zájmu nedošlo. Bohatě postačí, pokud existuje potenciální možnost jednání na straně osoby podílející se na plnění rozpočtu Unie, které by mohlo uvést její zájmy do střetu se zájmy Unie.

Nad rámec uvedeného předkladatel uvádí, že existují indicie, že ke střetu zájmů dochází, tzn. je s největší pravděpodobností překonána ona předpokládaná „možnost“, která postačuje pro označení osoby jako osoby stojící ve střetu zájmů dle čl. 61 nového finančního nařízení (viz Příloha č. 1 této analýzy).

II.

Posouzení vlivu předsedy vlády České republiky na plnění rozpočtu Unie

Předsedou vlády České republiky je k datu vypracování této analýzy Ing. Andrej Babiš. Úloha předsedy vlády je obecně upravena ústavním zákonem – Ústavou České republiky v čl. 77. Dle odst. 1 tohoto článku:

Předseda vlády organizuje činnost vlády, řídí její schůze, vystupuje jejím jménem a vykonává další činnosti, které jsou mu svěřeny Ústavou nebo jinými zákony.

Vláda je vrcholným orgánem v rámci systému státní správy, neboť řídí, kontroluje a sjednocuje činnost ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy a přímo či nepřímo řídí výkon celé státní správy.²⁴

²³ *Ismeri Europa Srl v. Účetní dvůr*, rozsudek ze dne 15. června 1999, T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124.

Stejně jako jednotliví ministři, i předseda vlády je jejím členem. Výkon funkce člena vlády je zároveň výkonem veřejné funkce.

Ačkoliv vláda rozhoduje ve sboru, její **předseda určuje směřování politiky**. Ing. Andrej Babiš je osobou, jež je nadána nejvyšší exekutivní mocí v České republice.

Ústava svěřuje vládě mj. vypracování a předložení **zákona o státním rozpočtu**. Předseda vlády stojí v jejím čele a má zcela logicky reálný vliv na její fungování. Kromě pravomocí předsedy vlády, které jsou mu svěřeny přímo Ústavou, má reálný vliv rovněž na tvorbu rozpočtu, v jehož rámci se stanoví priority vlády, mj. i v oblasti ESIF.²⁵ Vláda schvaluje vymezení programů a Dohodu o partnerství pro dané programové období.²⁶

Je to pouze vláda, která má v této oblasti právo zákonodárné iniciativy (viz čl. 41 Ústavy). Ustanovení § 8 zákona o rozpočtových pravidlech upravuje proceduru vypracování návrhu

²⁴ Sládeček, V., Mikule, V./Suchánek, R., Syllová, J.: Ústava České republiky. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 665-682.

Nález Pl. ÚS 9/94 (č. 207/1994 Sb., č. 40/1994 Sb. ÚS, sv. 2): Je conditio sine qua non každé demokratické vlády, že rozhodování o řadě odborných otázek svěřuje svým členům a jejich úřadům, a to i z hlediska běžné a nutné dělby práce. Vláda je vrcholným orgánem výkonné moci (čl. 67 odst. 1 Úst). Ostatní orgány výkonné moci jsou tak vládě přirozeně podřízeny. Ministerstva jsou vládou řízena nejen prostřednictvím právních předpisů jako obecně závazných normativních aktů, ale i prostřednictvím interních normativních instrukcí a individuálních aktů (§ 21 komp. zák., podle kterého se ministerstva ve veškeré své činnosti řídí ústavními a ostatními zákony a usneseními vlády). Komp. zák. také vztah ministerstva a vlády výslovně vyjadřuje v § 28 odst. 1, podle kterého činnost ministerstev řídí, kontroluje a sjednocuje vláda České republiky. Vláda je současně jako vrcholný orgán výkonné moci jejím představitelem i ve vztahu k Poslanecké sněmovně. Ministerstva zpracovávají na svých úsecích otázky svěřené do jejich působnosti a ve stanovených oblastech státní politiky je předkládají vládě jako celku k projednání. Ta s nimi v podobě obecných dokumentů a zpráv nebo v podobě zákonodárné iniciativy vystupuje před Poslaneckou sněmovnou.

Nositelem ústavně politické odpovědnosti za činnosti ministerstva je příslušný ministr, který je v tomto směru kontrolován běžnými prostředky parlamentní demokracie, jako jsou interpelace (čl. 53 odst. 1, 2 Úst), citační právo Poslanecké sněmovny a jejích orgánů nebo vyšetřovací komise (čl. 30, čl. 38 odst. 2 Úst). Dalším kontrolním mechanismem, kterým je sledována činnost a volán k ústavněprávní odpovědnosti ministr, je i možnost jeho odvolání z funkce. Podle čl. 74 Úst tento kontrolní mechanismus přísluší předsedovi vlády (návrh na odvolání ministra) a prezidentovi republiky (odvolání samotné). Z těchto skutečností potom jednoznačně plyne, že činnost ministerstva jako orgánu státní správy, kterému je zákonem (...) svěřena pravomoc k udělování státního občanství, je podrobena všem postupům, které jsou běžné v systémech parlamentních demokracií, může být těmito prostředky kontrolována a také může být vyvozena ústavně právní odpovědnost příslušného ministra, pokud při své činnosti porušuje stanovená pravidla chování.

²⁵ Právní úprava evropských fondů nachází svůj základ v čl. 174 a násl. Smlouvy o fungování EU, z něj potom vychází nařízení stanovící společná či speciální pravidla pro jednotlivé fondy: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. 12. 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006; speciálně pro Evropský fond pro regionální rozvoj nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. 12. 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006.

²⁶ Aktuálně se nacházíme v programovém období 2014-2020.

státního rozpočtu. Státní rozpočet patří mezi stěžejní nástroje, jimiž je autoritativně ovlivňována činnost vlády a veřejné správy vůbec, protože vyjadřuje „*finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce*“ (§ 5 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech).

Státní rozpočet obsahuje očekávané příjmy, jakož i odhadované výdaje v rozpočtovém roce a financující položky (pokud jde o jeho příjmy i o jeho výdaje). Jakožto souhrn finančních dokumentů státní rozpočet zahrnuje zákon o státním rozpočtu, rozpis ukazatelů státního rozpočtu, podrobné rozpočty organizačních složek státu a změny těchto dokumentů (§ 5 odst. 3 zákona o státním rozpočtu).

Zcela konkrétním příkladem reálné možnosti uplatnit vliv je předsednictví předsedy vlády v Radě pro ESIF. Dle § 18 odst. 8 zákona o podpoře regionálního rozvoje, se *zřizuje Rada pro Evropské strukturální a investiční fondy (dále jen „Rada“), která je poradním orgánem vlády. Předsedou Rady je předseda vlády. Jejimi členy jsou zástupci ústředních orgánů státní správy a zástupci poradních a pracovních orgánů vlády. Podrobnosti týkající se složení, působnosti, organizace a činnosti Rady stanoví její statut, který schvaluje vláda.* Ačkoli vláda schválila návrh novely tohoto zákona, aby mohl Radě pro ESIF předsedat i jiný člen vlády, stále zůstává možnost uplatnění vlivu na straně předsedy vlády v této oblasti zcela zachován.

Uvedený zákon v § 18 odst. 10 dále stanoví, že *rozdělení finančních prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů v oblasti hospodářské, sociální a územní soudržnosti mezi operačními programy a návrhy případných změn platného rozdělení finančních prostředků schvaluje vláda na návrh Ministerstva po předchozím projednání s Radou.* Vliv vlády v oblasti politiky ESIF je tedy zjevný.

S ohledem na shora uvedené není pochyb o tom, že vláda se podílí na plnění rozpočtu. Předseda vlády je jejím členem, tudíž i on se podílí na plnění rozpočtu. Kdyby bylo možné říci, že se předseda vlády nepodílí na plnění rozpočtu, potom by bylo možné říci, že se v České republice nikdo nepodílí na plnění rozpočtu, ad absurdum, pokud bychom tvrdili, že předseda vlády se nepodílí na plnění rozpočtu, potom by bylo lze říci, že se nepodílí na ničem, co spadá do oblasti výkonné (exekutivní) moci.

Předseda vlády, který má rozsáhlý vliv neb předsedá nejvyššímu exekutivnímu orgánu v České republice, je veřejným funkcionářem a nelze přisvědčit argumentaci, že nemůže vyvíjet v různých oblastech státní správy na různých jejich úrovních vliv, například i prostřednictvím osob mu podřízených.

S ohledem na skutečnost, že plnění státního rozpočtu obecně spadá do gesce Ministerstva financí, potom je zjevné, že Ing. Andrej Babiš se ze své pozice na plnění rozpočtu podílel i v době výkonu funkce ministra financí.

III.

Svěřenský fond, charakter Svěřenského fondu AB I a AB II

Převedením akcií společnosti AGROFERT do dvou Svěřenských fondů²⁷ pozbyl Ing. Andrej Babiš veškerá vlastnická práva k těmto akciím, nadále již tedy není oprávněn s akciemi nakládat jako jejich vlastník. Výkon vlastnických práv náleží svěřenským správcům, které Ing. Andrej Babiš jmenoval (včetně jejich náhradníků). Svěřenští správci nenabylí v rámci realizovaného převodu akcie do svého vlastnictví, náleží jim toliko pouze výkon vlastnických práv a vlastnické právo jako takové „visí“ po dobu existence fondů nad nimi, hovoříme tedy o vlastnictví *sui generis*.

Osobami určenými ke správě Svěřenského fondu AB I byly Ing. Andrejem Babišem jako zakladatelem jmenovány následující osoby:

- Ing. Zbyněk Průša, jako správce,
- Monika Babišová, Václav Knotek, JUDr. Alexej Bílek, jako členové rady protektorů.

Osobami určenými ke správě Svěřenského fondu AB II byly Ing. Andrejem Babišem jmenovány následující osoby:

- JUDr. Alexej Bílek, jako správce,
- Monika Babišová, Mgr. Václav Knotek, Ing. Zbyněk Průša jako členové rady protektorů.

Podle Verifikačního dokumentu byly *konečnými uživateli výhod*, tj. v češtině skutečnými majiteli Svěřenského fondu AB I a AB II:

- Ing. Andrej Babiš, jako jediný zakladatel a jediný beneficiant obou výše uvedených Svěřenských fondů,
- Ing. Zbyněk Průša, svěřenský správce Svěřenského fondu AB I a člen protektorů fondu AB II,
- JUDr. Alexej Bílek, svěřenský správce Svěřenského fondu AB II a člen protektorů AB private trust I,
- Monika Babišová, členka rady protektorů v obou z výše uvedených Svěřenských fondů,
- Mgr. Václav Knotek, člen rady protektorů v obou z výše uvedených Svěřenských fondů.

Právní úprava *trustu* neboli svěřenského fondu byla do českého právního systému zakotvena v rámci rekonstrukce občanského zákoníku.²⁸ Právní úprava *trustu* nebyla inspirována evropským právním prostředím, nýbrž kanadským *Quebeckem*.²⁹

Podstata svěřenského fondu je v občanském zákoníku vymezena následovně:

²⁷ Viz blíže kapitola 5. této analýzy

²⁸ Institut svěřenského fondu je upraven v § 1448 a násl. občanského zákoníku

²⁹ Civil Code of Quebec (quebecký občanský zákoník) z 18. 12. 1991, čl. 1260-1298.

Svěřenský fond se vytváří vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele tak, že ten svěří správci majetek k určitému účelu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti a svěřenský správce se zaváže tento majetek držet a spravovat.

V tomto případě je v pozici zakladatele Ing. Andrej Babiš, který na základě zakladatelského jednání převedl vymezený majetek ze svého jmění do jiného jmění jím zřízeného, vyčleněného k určitému účelu. Takto vyčleněného jmění se ujme akceptací svěřenský správce, který jej drží a spravuje.³⁰

Na rozdíl od common law trustu, kde zakladatel nemá po jeho vzniku žádná práva, zakladatel v quebeckém řešení práva má, ale velmi limitovaná a pouze ta, která stanoví zákon, **pokud zakladatel sám sebe neustanoví správcem či obmyšleným**. V případech obou Svěřenských fondů je Ing. Andrej Babiš **zároveň v pozici zakladatele i obmyšleného**. Ing. Andrej Babiš tedy jakožto zakladatel Svěřenských fondů jmenoval sám sebe obmyšleným a určil rovněž **sám sobě způsob plnění** ze Svěřenského fondu.

Pro pochopení institutu svěřenského fondu je klíčové definovat jeho základní účel. Základním účelem vzniku svěřenského fondu je **správa cizího majetku**, fond se vytváří vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele k určitému účelu.³¹ Svěřenské fondy AB I a AB II jsou fondy zřízené

k soukromému účelu. Z Verifikačních dokumentů dostupných v rejstříku partnerů veřejného sektoru,³² které byly vypracovány mj. na základě statutu³³ Svěřenských fondů AB I a II dále vyplývá, že jejich **hlavním účelem** je

³⁰ *Svejkský, J., Marek, R. a kol.: Správa cizího majetku v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, 389-415 s.*

³¹ Pro účely této právní analýzy není brána v úvahu varianta svěřenského fondu veřejněprospěšného či svěřenského fondu zřízeného pro případ smrti.

³² Dne 1. 2. 2018 byl na Slovensku schválen zákon č. 52/2018 Z. z., o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu, ktorý implementoval do slovenského práva Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849, tzv. IV. AML směrnici. Zákon mj. ukládá slovenským právnickým osobám povinnost vést a uchovávat údaje o vlastním konečném uživateli výhod a tyto osoby registrovat v příslušném veřejném rejstříku. Konečným uživatelem výhod je (vycházejí z uvedené směrnice) osoba, která skutečně ovládá nebo kontroluje dotyčný subjekt a také každá fyzická osoba, v jejíž prospěch tyto subjekty vykonávají svoji činnost nebo obchod. Ekvivalentem k slovenskému pojmu **konečný uživatel výhod** je v českém právním řádu pojem **skutečný majitel**, viz zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorizmu, který do českého právního řádku implementoval tutěž IV. AML směrnici.

³³ Pro AB private trust II.: Verifikační dokument vyhotovený v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora dne 30. 6. 2017 advokátkou JUDr. Mariannou Kuchtovou, Advokátní kancelář JUDr. Marianna Kuchtová, s.r.o., se sídlem Staré záhrady 3, 821 05 Bratislava

Pro AB private trust I.: Verifikační dokument vyhotovený v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora dne 30. 6. 2017 advokáty JUDr. Mário Klukem a Mgr. Michalem Ridzonym, advokátní kancelář KRION Partners s.r.o., se sídlem Palisády 50, 811 06 Bratislava

- a) správa akcií společnosti AGROFERT a jejich prostřednictvím celého koncernu AGROFERT,
- b) ochrana zájmů zakladatele.

Zakladatelem obou fondů je Ing. Andrej Babiš.³⁴ Jak vyplývá z Verifikačních dokumentů, osobou obmyšlenou je osoba zakladatele. Jediným obmyšleným je tedy rovněž Ing. Andrej Babiš.

Ust. § 1458 občanského zákoníku upravuje jmenování obmyšleného a určení plnění následovně:

- *Kdo je oprávněn jmenovat obmyšleného nebo určit mu plnění ze svěrenského fondu, postupuje podle statutu a vlastního uvážení. Může své rozhodnutí změnit nebo zrušit za podmíněk určených statutem.*
- *Nikdo není oprávněn jmenovat obmyšleného nebo určit mu plnění ze svěrenského fondu pro vlastní zisk.*

Osobou oprávněnou jmenovat obmyšleného je primárně zakladatel, nevyužije-li tohoto svého práva, potom je oprávněn obmyšleného jmenovat svěrenský správce (§ 1457 občanského zákoníku). V případě Svěrenských fondů AB I a AB II si zakladatel toto právo vyhradil a jmenoval obmyšleným sám sebe.

Zaměříme-li se na odst. 2 citovaného ustanovení § 1458³⁵, který řeší konflikt zájmů na straně toho, kdo je oprávněn jmenovat obmyšleného, potom je konflikt zájmů evidentní. Ustanovení obsahuje objektivní omezení a zakazuje, aby osoba oprávněná jmenovat obmyšleného (zakladatel či svěrenský správce) uplatnila toto svoje právo tak, aby tím **založila sobě samé určitou výhodu, míněno zejména majetkový prospěch nebo jakoukoli jinou formu zvýhodnění či zisku, ať již v přímém důsledku** (zakladatel jmenuje sám sebe obmyšleným) **či v důsledku nepřímém** (jmenovaná osoba přislíbí za své jmenování úplatu či půjde o osobu jmenovateli blízkou).³⁶

Jinými slovy, kdo je oprávněn jmenovat obmyšleného, nesmí z toho mít jakýkoli zisk, neboť tím by došlo k popření samotné podstaty institutu svěrenského fondu podle právního řádu České republiky.

Z uvedeného plyne, že **zakladatelské právní jednání Ing. Andreje Babiše jakožto zakladatele Svěrenských fondů, odporuje zákonu, resp. jeho kogentním ustanovením. Právní jednání takového charakteru zakládá jeho absolutní neplatnost podle § 588 občanského zákoníku**, se všemi důsledky s tím spojenými.

³⁴ Osobu zakladatele lze identifikovat na základě dokumentu vloženého do sbírky listin obchodního rejstříku, kterým je stejnopis notářského zápisu, NZ 288/2017 ze dne 3. 2. 2017, sepsaný JUDr. Helenou Divišovou, notářkou se sídlem v Hradci Králové. Obsahem stejnopisu notářského zápisu je smlouva o vkladu akcií, uzavřená mezi Ing. Andrejem Babišem, jakožto zakladatelem a jím jmenovaným svěrenským správcem za účelem zvýšení majetku ve svěrenském fondu. Smlouva je veřejně dostupná ve sbírce listin společnosti AGROFERT.

³⁵ *Nikdo není oprávněn jmenovat obmyšleného nebo určit mu plnění ze svěrenského fondu pro vlastní zisk.*

³⁶ *Spáčil a kol.* Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474), 1. vydání, 1208 - 1209

Dle předkladatele neobstojí ani argumentace ustanovením § 1472 občanského zákoníku, který sice počítá s možností vydání majetku z fondu zakladateli, nicméně pouze tehdy, není-li obmyšleného.

Přestože úprava svěrenského fondu v České republice vychází obecně z quebecké úpravy, která výslovně počítá s možností zakladatele jmenovat obmyšleným sám sebe, občanský zákoník žádné takové ustanovení neobsahuje, naopak obsahuje ustanovení, které tuto možnost vylučuje (viz § 1458 odst. 2 občanského zákoníku).

Optikou § 588 občanského zákoníku lze na Svěrenské fondy nahlížet i z důvodu **nezákonnosti samotného účelu vytvoření fondu, který lze kromě jiného považovat rovněž za rozporný s dobrými mravy**. Svěrenské fondy byly v tomto případě založeny zcela účelově, když zakladatel fondů Ing. Andrej Babiš, ve snaze eliminovat střet zájmů v rámci snahy zachovat příležitost pro čerpání prostředků z ESIF společnostmi ve skupině AGROFERT, zůstal prakticky nadále vlastníkem, resp. jediným příjemcem zisku z majetku uloženého ve Svěrenských fondech a jediným budoucím znovunabyvatelem akcií společnosti AGROFERT. Argumentovat lze *per analogiam* odkazem na ustanovení o právnických osobách, konkr. např. § 145 občanského zákoníku (nezákonný účel).³⁷

Dohled nad svěrenským fondem zákon výslovně svěruje zakladateli a obmyšlenému. Dohled mohou vykonávat rovněž jiné osoby, stanoví-li to statut. Formu dohledu a jeho rozsah může zakladatel ve statutu upravit, statut může rozšířit práva osob vykonávajících dohled nad svěrenským fondem. Neodporuje zákonu, budou-li některá rozhodnutí svěrenského správce podmíněna požadavkem předchozího souhlasu osoby vykonávající dohled (např. souhlas s ročním rozpočtem), popřípadě lze stanovit povinnost svěrenského správce tyto osoby aktivně informovat o určitých skutečnostech (např. jim zasílat finanční výkazy).³⁸

Forma a rozsah dohledu zakladatele a obmyšleného ve svěrenských fondech AB I a AB II není předkladateli nicméně známa, informace jsou neverejného charakteru.

V případě svěrenských fondů AB I a AB II byla ustanovena tzv. rada protektorů, jakožto další kontrolní orgán, jak to umožňuje ust. § 1463 občanského zákoníku. Radu protektorů tvoří celkem tři osoby, z nichž jedna je tzv. rodinným protektorem, tuto funkci tedy vykonává manželka zakladatele, tzn. osoba mu blízká.³⁹ Dle Verifikačních dokumentů jmenoval radu protektorů

³⁷ FOJTŮ, Dominik. *Svěrenský fond*. Praha, 2015. Rigorózní práce. Univerzita Karlova. Právnická fakulta.

³⁸ *Spáčil a kol.* Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474), 1. vydání, 2013 - 2015

³⁹ Pojem osoby blízké je definován v § 22 občanského zákoníku jako *příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.*

zakladatel. Protektory dále odvolává a jmenuje sama rada protektorů s výjimkou rodinného protektora, kterého jmenuje a odvolává pouze obmyšlený, tzn. Ing. Andrej Babiš.

Z dostupných zdrojů, zejména z Verifikačních dokumentů, lze fungování Svěřenských fondů založených Ing. Andrejem Babišem popsat následovně:

Ing. Andrej Babiš jako zakladatel jmenoval první správce obou Svěřenských fondů stejně jako jejich náhradníky. Andrej Babiš nemůže přímo jmenovat nového správce u obou jednotlivých fondů, nicméně v případě, že jakkoli skončí funkce existujících správců, nejmenuje dalšího správce rada protektorů, ale nastupují náhradní správci jmenovaní Ing. Andrejem Babišem. Pouze po případném odvolání náhradních správců, může rada protektorů jmenovat další správce těchto fondů.

V důsledku zvláštní konfigurace správců a členů rady protektorů obou Svěřenských fondů, které mají tři členy, kdy tito členové, kromě Moniky Babišové, odvolávají sami sebe a dva z nich jsou zároveň křížově správci těchto fondů (Alexej Bílek je členem rady protektorů Svěřenského fondu AB I a Zbyněk Průša je svěřenským správcem tohoto fondu, kdežto Alexej Bílek je svěřenským správcem Svěřenského fondu AB II a Zbyněk Průša členem rady protektorů tohoto fondu), mohou existující svěřenští správci a členové rady protektorů dosáhnout pouze odvolání jich samých z pozice svěřenského správce, neboť nemohou jmenovat druhého (náhradního) správce, který již byl jmenován Ing. Andrejem Babišem.

Dále, pokud se v důsledku uvedené zvláštní konfigurace, členové rady protektorů obou Svěřenských fondů, konkrétně Alexej Bílek, Zbyněk Průša a Václav Knotek všichni neshodnou, nemohou přehlasovat v radě protektorů Moniku Babišovou jako nominantku Andreje Babiše, která má proto v takovém případě právo veta na jakékoli rozhodnutí rady protektorů. Naproti tomu, pokud by se tito tři členové rady protektorů obou fondů shodli, a hlasovali proti nominantce Ing. Andreje Babiše v radě protektorů, je velmi pravděpodobné, že by takové hlasování bylo v drtivé většině případů možno kvalifikovat jako **jednání proti zájmům Svěřenských fondů, tj. proti zájmům Ing. Andreje Babiše jako jediného beneficienta, z čehož by vyplývala odpovědnost za případnou škodu vůči Ing. Andreji Babišovi těch členů rady protektorů hlasujících v radě protektorů proti nominantce Ing. Andreje Babiše.** Navíc, pokud by rada protektorů učinila jakékoli rozhodnutí proti jeho vůli, může Ing. Andrej Babiš takové rozhodnutí vetovat tím, že jako jediný beneficient oba Svěřenské fondy může kdykoli zrušit, a díky tomu odvolat proti jeho vůli jmenovaného správce.

Správci Svěřenských fondů, zejména pak správce Svěřenského fondu AB I nemohou prodat podíl (převést akcie) ve společnosti AGROFERT, případně dalších společnostech skupiny AGROFERT.

V důsledku zvláštní konfigurace správců a členů rady protektorů obou Svěřenských fondů, které mají tři členy, kdy tito členové, kromě Moniky Babišové, odvolávají sami sebe a dva z nich jsou zároveň křížově správci těchto fondů, nelze v případě odvolání jednoho člena rady protektorů jmenovat nového člena rady protektorů bez souhlasu Moniky Babišové (po odvolání jednoho

člena rady protektorů, mohou nového člena rady protektorů jmenovat zbývající dva členové rady protektorů, kteří, aby dosáhli jediné možné většiny dvou hlasů, se musí shodnout, tj. je vždy nutný souhlas Moniky Babišové).

6.1.4.1 Dílčí závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že **Ing. Andrej Babiš se nachází ve střetu zájmů ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení** v souvislosti s čerpáním dotací ESIF, působí-li na postu předsedy vlády České republiky a zároveň se nachází v pozici zakladatele, ale především pak jediného obmyšleného neboli beneficianta, tzn. jediného příjemce plnění po skončení existence Svěřenských fondů AB I. a AB II., do kterých vložil akcie společnosti AGROFERT, přičemž některé ze společností holdingu AGROFEET jsou příjemci dotací.

Ing. Andrej Babiš se nachází ve střetu zájmů neboť:

- Bylo prokázáno, že je osobou podílející se na plnění rozpočtu Unie.
- Bylo prokázáno, že je zároveň jedinou osobou s nárokem na majetek spravovaný ve Svěřenských fondech AB I a II.
- Převedení akcií společnosti AGROFERT do Svěřenských fondů AB I a AB II. neřeší střet zájmů, ve kterém se Ing. Andrej Babiš nachází at' v kontextu nového finančního nařízení či zákona o střetu zájmů, neboť je jediným obmyšleným, tedy i tím, kdo má logicky zájem na prosperitě spravovaného majetku.
- Bylo prokázáno, že Svěřenské fondy AB I a AB II byly založeny za soukromým účelem a za účelem ochrany zájmů jejich zakladatele – Ing. Andreje Babiše.
- Verifikační dokument uvádí, že (i) Ing. Andrej Babiš, jako zakladatel a obmyšlený obou Svěřenských fondů, (ii) tyto Svěřenské fondy, a (iii) svěřenští správci Ing. Zbyněk Pruša a JUDr. Alexej Bílek, jsou **osoby jednající ve shodě**.⁴⁰
- Ve smyslu shora uvedeného lze předpokládat, že svěřenští správci, jakožto dlouholetí spolupracovníci Ing. Andreje Babiše a členové statutárních orgánů jeho společnosti, budou ovlivněni pokyny zakladatele či obmyšleného, resp. budou zcela jistě jednat v jeho zájmu a s péčí řádného hospodáře, což je jejich povinností i ze zákona a tedy vztah těchto osob se zřízením svěřenských fondů nikterak nezměnil – tak jako statutární orgán má povinnost konat s péčí řádného hospodáře a ve prospěch společnosti, jinak odpovídá za škodu, kterou by svým jednáním způsobil, tak i svěřenský správce má povinnost jednat s péčí řádného hospodáře a chránit zájmy zakladatele – Ing. Andreje Babiše (viz § 1141 občanského zákoníku).⁴¹

⁴⁰ Str. 4 verifikačního dokumentu vyhotoveného v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora dne 30. 6. 2017 advokátkou JUDr. Mariannou Kuchtovou, Advokátní kancelář JUDr. Marianna Kuchtová, s.r.o., se sídlem Staré záhrady 3, 821 05 Bratislava

⁴¹ Správce cizího majetku vykonává svou působnost a plní povinnosti s péčí řádného hospodáře.

- Dále bylo prokázáno, že konečnými uživateli výhod, tj. v češtině **skutečnými majiteli** Svěřenského fondu AB I a fondu AB II je:
Ing. Andrej Babiš, jako jediný zakladatel a jediný beneficiant obou Svěřenských fondů,
Ing. Zbyněk Průša, svěřenský správce Svěřenského fondu AB I a člen protektorů AB II,
JUDr. Alexej Bílek, svěřenský správce Svěřenského fondu AB II a člen protektorů AB I,
Monika Babišová, členka rady protektorů v obou Svěřenských fondech,
Mgr. Václav Knotek, člen rady protektorů v obou Svěřenských fondech.⁴²

Kromě shora uvedeného, **zakladatelské jednání** Ing. Andreje Babiše ve vztahu ke Svěřenským fondům **odporuje ust. § 1458 odst. 2 občanského zákoníku**, který **nepřipouští, aby osoba zakladatele jmenovala sebe samu jako osobu beneficiem**, neboť tím sám sobě zajišťuje budoucí zisk, na takové jednání je třeba hledět jako na absolutně neplatné ve smyslu § 588 občanského zákoníku.

⁴² Tyto jmenované jednotlivé osoby, s výjimkou Ing. Andreje Babiše, byly závislé na skupině AGROFERT, neboť v jedné nebo více dceřiných společnostech skupiny AGROFERT vykonávaly funkce v následujících statutárních či dozorčích orgánech:

Monika Babišová je závislá na Ing. Andrejovi Babišovi a skupině AGROFERT, protože je zároveň statutárním orgánem následujících společností skupiny Agrofert a manželkou Ing. Andreje Babiše, tj. osobou jemu blízkou:

- členem představenstva ve společnosti AGABSY, a.s., IČ: 26919958,
- členem správní rady ve společnosti NADACE AGROFERT, IČ: 24188581,
- členem představenstva ve společnosti IMOBA, a.s., IČ: 26124459;

Václav Knotek (právník) je závislý na Skupině Agrofert, protože je zároveň statutárním orgánem následujících společností skupiny AGROFERT

- členem dozorčí rady ve společnosti AGABSY, a.s., IČ: 26919958;
- členem představenstva ve společnosti SynBiol, a.s., IČ: 26014343;
- členem správní rady ve společnosti NADACE AGROFERT, IČ: 2418858;
- jednatelem ve společnosti HARTENBERG HOLDING, s.r.o., IČ: 01801261;
- předsedou představenstva ve společnosti IMOBA, a.s., IČ: 26124459;
- členem dozorčí rady ve společnosti ENTERSTORE a.s., IČ: 06988512;

Alexej Bílek (právník) je závislý na Skupině Agrofert, protože je zároveň statutárním orgánem následujících společností skupiny AGROFERT

- předsedou představenstva ve společnosti AGABSY, a.s., IČ: 26919958;
- předsedou představenstva ve společnosti SynBiol, a.s., IČ: 26014343;
- členem představenstva ve společnosti AGROFERT, a.s., IČ: 26185610;

Zbyněk Průša je závislý na Skupině Agrofert, protože je zároveň statutárním orgánem společností skupiny AGROFERT

- místopředsedou představenstva ve společnosti AGABSY, a.s., IČ: 26919958,
- předsedou představenstva ve společnosti AGROFERT, a.s., IČ: 26185610,
- předsedou představenstva ve společnosti DEZA, a.s., IČ: 00011835,
- předsedou představenstva ve společnosti SYNTHESIA, a.s., IČ: 60108916.

Za nezákonný a proti dobrým mravům lze považovat rovněž samotný účel, za kterým byly Svěřenské fondy založeny, neboť **byly založeny za účelem obcházet zákon,** a to konkrétně zejména zákonná ustanovení o střetu zájmů na národní i komunitární úrovni. Takové jednání lze také označit za absolutně neplatné.

6.2. Posouzení střetu zájmů Ing. Miroslava Tomana, CSc. ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení

6.2.1. Postavení Ing. Miroslava Tomana, CSc. ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení

Pro posouzení střetu zájmů ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana, CSc. ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení je třeba, stejně jako v případě předsedy vlády Ing. Andreje Babiše, nejprve zodpovědět následující otázky:

- a) Jaká je účast ministra zemědělství na plnění rozpočtu Unie, příp. reálná možnost plnění rozpočtu ovlivňovat:

Ing. Miroslav Toman, CSc. v současné době zastává funkci ministra zemědělství. Jakožto ministr zemědělství a člen vlády se aktivně podílí na politice v oblasti zemědělství a jako ministr má (či může mít) konkrétní vliv na podobu dotací.

Klíčovou roli na poli dotační politiky v oblasti zemědělství, resp. jejího plnění, hraje správní úřad náležející do působnosti Ministerstva zemědělství, a to Státní zemědělský intervenční fond (dále také jen jako „Fond“), do jehož působnosti spadá mj. rozhodování o poskytnutí dotací, kontrola plnění poskytnutí dotací, v případě neplnění podmínek poskytnutí dotace stanovení sankce. Státní zemědělský intervenční fond byl zřízen zákonem o SZIF. Statut Fondu, tj. podrobnosti o jeho činnosti a součinnosti s Ministerstvem zemědělství, schvaluje ministr zemědělství. Fond každoročně dostává dotaci ze státního rozpočtu, konkr. z kapitoly Ministerstva zemědělství, na evropskou společnou zemědělskou politiku (vč. poskytování dotací z ESIF) a dále na krytí správních výdajů, viz § 6 zákona o SZIF.

Ministr zemědělství nese odpovědnost za fungování resortu jako celku, ministr zemědělství tudíž nese odpovědnost i za řádné fungování Fondu. Vzhledem k tomu, že prostřednictvím Fondu je vyplácena většina zemědělských dotací, SZIF tedy rozděluje podporu poskytovanou z rozpočtu Unie, podílí se přímo na plnění rozpočtu Unie a je pro něj kromě jiného závazné nové finanční nařízení. Pakliže dle zřizovacího zákona náleží Fond do působnosti Ministerstva zemědělství, potom se ministr zemědělství podílí na plnění rozpočtu Unie.

Ministr zemědělství, jakožto člen vlády České republiky a jakožto ten, kdo řídí resort Ministerstva zemědělství, se podílí na plnění rozpočtu Unie, a to i zcela přímo. Jako konkrétní příklad lze uvést roli ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana, CSc. v případě jednání o zpřísnění pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 (dále také jen jako „Pravidla“). Tato pravidla schvaloval ministr zemědělství. Ministr zemědělství je také kompetentní k tomu, aby vyjednával podmínky dotační

politiky přímo v institucích Unie, např. v otázkách zastropování dotací, resp. aby k němu nedošlo.⁴³

Vliv ministra zemědělství na plnění rozpočtu dle nového finančního nařízení je i s ohledem na shora uvedené neoddiskutovatelný. Ministr zemědělství se podílí na plnění rozpočtu Unie ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení.

b) Byla provedena opatření k zamezení vzniku střetu zájmů v případě Ing. Miroslava Tomaná?

Ing. Miroslav Toman, CSs. sice není osobou ovládající společnost či společnosti, které jsou zároveň příjemci finančních prostředků z ESIF jako je tomu v případě předsedy vlády Ing. Andreje Babiše, přesto ani on nepřijal účinná opatření k zabránění vzniku střetu zájmů po dobu jeho působení na pozici ministra zemědělství. Ačkoli ve své stávající pozici působí již od června roku 2018, 80 % vlastníkem akcií ve společnosti AGROTRADE je ministrův otec, ředitelem společnosti je bratr ministra zemědělství. Společnost AGROTRADE tvoří společně s jejími dceřinými společnostmi koncern, který se řadí mezi jedny z největších potravinářských koncernů v České republice. Jednou z dceřiných společností je společnost XAVEROV, jejímž jediným akcionářem je společnost AGROTRADE. Společnost XAVEROV je přitom příjemcem dotací z ESIF.

Ve světle čl. 61 odst. 1 a 3 nového finančního nařízení ke střetu zájmů dochází, je-li ***z rodinných důvodů***, *z důvodů citových vazeb, z důvodů politické nebo národní spřízněnosti, z důvodů hospodářského zájmu nebo z důvodů jiného přímého či nepřímého osobního zájmu obrožěn nestranný a objektivní výkon funkcí účastníka finančních operací nebo jiné osoby podle odstavce 1*. Osobou podle odstavce 1 je osoba podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení, vč. přípravy na tuto činnost, na auditu či na kontrole. Takovou osobou je s odkazem na písm. a) tohoto oddílu Ing. Miroslav Toman, CSc., působící na pozici ministra zemědělství.

S ohledem na naplnění předpokladů článku 61 odst. 1 a 3 nového finančního nařízení měl ministr zemědělství s ohledem na rodinné vazby ve společnostech, které čerpají finance z ESIF, o kterých rozhoduje Fond, který je přímo podřízen Ministerstvu zemědělství, přijmout opatření, která by zamezila vzniku střetu zájmů či by tuto situaci řešila.

Jak už bylo uvedeno, střet zájmů je objektivní situace, tzn. není nutné, aby ten, kdož se ve střetu zájmů nachází, byl skutečně neobjektivní a ze své pozice jakkoli těžil či aby z pozice této osoby těžil jiný subjekt. Postačuje eventuelní možnost.

⁴³ Česká republika dlouhodobě usiluje o zachování výhodného financování velkých podniků, přičemž Evropská komise namísto toho navrhuje, aby jednotlivý podnikatel dostal na přímých platbách nejvýše 100.000 EUR ročně. V takovém případě by velké společnosti působící v zemědělství přišly o dosavadní vysoké dotace. Dostupné např. z <https://archiv.ihned.cz/c1-66302290-dotace-pro-agrofert-a-dalsi-velke-podniky-v-ohrozeni-eurokomisar-hogan-navrhl-zastropovani-podpory-pro-zemedelce>

6.2.2. Dílčí závěr

Po shrnutí shora uvedeného je evidentní, že se **ministr zemědělství, Ing. Miroslav Toman, CSc.,** nachází ve střetu zájmů, když společnost(i) podnikající v oblasti zemědělství jsou konečnými příjemci dotací z ESIF. Střet zájmů v tomto případě spočívá v tom, že je z hlediska osobního zájmu, spočívajícího v rodinných důvodech, citových vazbách a hospodářském zájmu ohrožen nestranný a objektivní výkon funkce ministra zemědělství, jakožto osoby podílející se na plnění rozpočtu Unie.

7. ZÁVĚR A SHRNUTÍ

I. Nachází se Ing. Andrej Babiš ve střetu zájmů?

- a) Ve smyslu zákona o střetu zájmů:

Ing. Andrej Babiš se nachází ve střetu zájmů, neboť jeho osobní zájem může ovlivnit výkon jeho funkce, tedy veřejné moci.

Veřejný funkcionář, Ing. Andrej Babiš, je osobou ovládající Svěřenské fondy, tudíž je osobou ovládající společnosti ve skupině AGROFERT, tedy i společnosti splňující charakteristiku ust. § 4 odst. 1 zákona o střetu zájmů.

Mezi společnosti skupiny AGROFERT spadají rovněž právnické osoby provozující rozhlasové a televizní vysílání a rovněž vydávající periodický tisk.

Ing. Andrej Babiš je ve střetu zájmů ve smyslu § 4a zákona o střetu zájmů a rovněž i § 4b a 4c, jakožto žadatel o dotace či uchazeč o veřejné zakázky.

- b) Ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení:

Ing. Andrej Babiš vykonává funkci předsedy vlády České republiky. Dle čl. 61 (1) nového finančního nařízení je osobou podílející se na plnění rozpočtu Unie. Ing. Andrej Babiš je osobou ovládající Svěřenské fondy, do kterých byly převedeny akcie společnosti AGROFERT, jejichž byl jediným vlastníkem. Je zároveň jediným zakladatelem a obmyšleným (beneficientem) Svěřenských fondů. Institut ovládání je v tomto případě nad rámec, neboť předmětné ustanovení vyžaduje možnost střetu **zájmů a zájem jako takový je prokázán již samotným účelem Svěřenských fondů a jejich strukturou tak, jak byla popsána.**

Pakliže účelem Svěřenských fondů je mj. ochrana zájmů zakladatele a je-li zakladatel navíc jedinou osobou, která má mít prospěch ze spravovaného majetku, potom je evidentně ohrožen nestranný a objektivní výkon funkce předsedy vlády ve vztahu k ESIF z důvodu hospodářského (či jiného) zájmu ve smyslu čl. 61 (3) nového finančního nařízení.

Ing. Andrej Babiš je osobou, která se nachází ve střetu zájmů ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení. Ve střetu zájmů by se nenacházel tehdy, pakliže by svěřenské fondy byly zcela odděleny od osoby Ing. Andreje Babiše a jeho vlivu (vč. osob blízkých), byť jedním z protiargumentů je pozbytí vlastnictví, což je sice právně pravdivý argument, nicméně vlastnická práva vykonávají osoby jednající ve shodě a omezení převoditelnosti akcií plus postavení Ing. Andreje Babiše umožňuje velmi snadný návrat firem koncernu AGROFERT do jeho vlastnictví.

S ohledem na tuto skutečnost by bylo vhodné zpracovat odbornou analýzu obsahující konsekvence, tzn., co bude třeba učinit pro nápravu a jakým způsobem předejít do budoucna podobným situacím, které by byly či mohly být v rozporu s finančními zájmy Unie.

II. Nachází se ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman CSc. ve střetu zájmů ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení?

Ing. Miroslav Toman, CSc. se v rámci výkonu své funkce taktéž ocitl ve střetu zájmů ve smyslu čl. 61 nového finančního nařízení. Rovněž Ing. Miroslav Toman CSc., je osobou

podílející se na plnění rozpočtu Unie a zároveň osoby blízké ministrovi vlastní a řídí firmy, které jsou příjemci dotací z ESIF v oblasti zemědělství. Pakliže by Ing. Miroslav Toman, CSc. byl např. ministrem školství, dalo by se uvažovat o neexistenci střetu zájmů, neboť se jedná o zcela jiné odvětví, které se zemědělstvím nesouvisí.

Stejně tak tedy i v tomto případě platí, že je ohrožen nestranný a objektivní výkon funkce ministra zemědělství ve vztahu k ESIF z důvodu hospodářského a rodinných vazeb.

III. Kdo je osobou ovládající a skutečným majitelem Svěřenských fondů (skupiny AGROFERT)?

Osobou ovládající a zároveň skutečným majitelem Svěřenských fondů jsou:
Ing. Andrej Babiš, jako jediný zakladatel a jediný beneficiet Svěřenských fondů,
Ing. Zbyněk Průša, svěřenský správce Svěřenského fondu AB I a člen protektorů AB II,
JUDr. Alexej Bílek, svěřenský správce Svěřenského fondu AB II a člen protektorů AB I,
Monika Babišová, členka rady protektorů v obou Svěřenských fondech,
Mgr. Václav Knotek, člen rady protektorů v obou Svěřenských fondech.

IV. Na základě shora uvedeného je evidentní, že Ing. Andrej Babiš a rovněž Ing. Miroslav Toman CSc., jsou osobami, které vykonávají funkci veřejného funkcionáře a jsou zároveň osobami podílejícími se na plnění rozpočtu Unie. Stávající stav se neslučuje s právními předpisy národními ani komunitárními a je zcela evidentně nutné sjednat nápravu a zajistit opatření, která by eliminovala či vyloučila podobné jevy v budoucnu.

Doporučuje se zvážit a zanalyzovat rovněž trestněprávní rovinu dané problematiky.

8. VÝHRADY

INFORMACE A ZÁVĚRY VYPLÝVAJÍCÍ Z TÉTO ANALÝZY VYCHÁZÍ Z PRÁVNÍHO ŘÁDU PLATNÉHO KE DNI 1. 12. 2018

TATO PRÁVNÍ ANALÝZA JE URČENA VÝHRADNĚ PRO POTŘEBY KLIENTA A VYCHÁZÍ Z INFORMACÍ A PODKLADOVÝCH MATERIÁLŮ POSKYTNUTÝCH KLIENTEM.

9. PŘÍLOHA Č. 1 – Odkazy na články, uplatňování vlivu Ing. Andreje Babiše

Ondřej Závodský

Máme vládu ve stylu oligarchie a vzájemných kšeftů mezi sebou, říká Ondřej Závodský
<https://hlidacipes.org/mame-vladu-ve-stylu-oligarchie-a-vzajemnych-kseftu-mezi-sebou-rika-ondrej-zavodsky/>

Za vlády pana Babiše si ve státní správě už ani neškrtnu, ví exnáměstek Ondřej Závodský
<https://hlidacipes.org/za-vlady-pana-babise-si-ve-statni-sprave-uz-ani-neskrtnu-vi-exnamestek-ondrej-zavodsky/>

Ovlivňování LN

7/12/2019

Sídlo na okresním výboru a pomoc od senátora. Pochybná neziskovka má ke KSČM blíž, než se tušilo

<https://denikn.cz/34359/sidlo-na-okresnim-vyboru-a-pomoc-od-senatora-pochybna-neziskovka-ma-ke-kscm-bliz-zez-se-tusilo/>

29/9/2018

Babiš: Poslat text do Lidových novin byla chyba, jejich obsah neovlivňuji

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/babis-zaslani-textu-do-lidovych-novin-za-chybu-jejich-obsah/r~2f313ae6c1b411e899900cc47ab5f122/>

26/9/2018

Zaslání textu do Lidových novin byla chyba. Není pravda, že je ovlivňuji, řekl Babiš

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/andrej-babis-lidove-noviny-syrsti-sirotci_1809262052_pj

Babiš považuje zaslání textu do Lidových novin za chybu

https://www.lidovky.cz/domov/babis-povazuje-zaslani-textu-do-lidovych-novin-za-chybu.A180926_195330_in_domov_ele

Babiš považuje zaslání textu do Lidových novin za chybu

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/babis-povazuje-zaslani-textu-do-lidovych-novin-za-chybu/1667490>

Babiš přiznal pochybení, text o sirotcích do Lidových novin posílat neměl

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/babis-priznal-pochybeni-text-o-sirotcich-do-lidovych-novin-posilat-nemel-56700>

Kauza ovlivňování LN: Byla to chyba, kaje se Babiš
<https://eurozpravy.cz/domaci/politika/235712-kaucha-ovlivnovani-ln-byla-to-chyba-kaje-se-babis/>

25/9/2018

Petra Procházková odchází z Lidových novin

https://zpravy.idnes.cz/petra-prochazkova-lidove-noviny-andrej-babis-fnh-/mediahub.aspx?c=A180925_092810_mediahub_jpl

Lidové noviny opouští i fejetonista Putna

https://zpravy.idnes.cz/lidove-noviny-martin-c-putna-petra-prochazkova-frt-/mediahub.aspx?c=A180926_082744_mediahub_jpl

24/9/2018

Procházková: Lidovky zveřejnily podstrčený text od Babiše, strašný průšvih, končím

<https://video.aktualne.cz/dvtv/prochazkova-lidovky-zverejnily-podstrceny-text-od-babise-str/r~9129678ec01311e8b634ac1f6b220ee8/>

"Odmítám být sluhou Andreje Babiše". Lidové noviny se otrásají v základech, odchází řada známých novinářů

<https://eurozpravy.cz/domaci/spolecnost/235495-odmitam-byt-sluhou-andreje-babise-lidove-noviny-se-otrasaji-v-zakladech-odchazi-rada-znamych-novinaru/>

Pozdvižení v Lidových novinách

<https://echo24.cz/a/SZXFN/pozdvizeni-v-lidovych-novinach>

Záhada tajemné doktorky. Kdo vodí média a premiéra za nos?

<https://archiv.ihned.cz/c1-66254560-komentar-filipa-rozanka-zahada-tajemne-doktorky-kdo-vodi-media-a-premiera-za-nos>

Babiš posílá články do LN? To je třeba vyjasnit, píšící odcházející redaktoři

<https://echo24.cz/a/SCtEX/babis-posila-clanky-do-ln-to-je-treba-vyjasnit-pisi-odchazejici-redaktori>

Lidové noviny jsou teď jako Titanic, text o syrských sirotcích byl podstrčený od Babiše, tvrdí Procházková

<https://domaci.ihned.cz/c1-66256390-lidove-noviny-jsou-ted-jako-titanic-text-o-syrskych-sirotcich-byl-podstrceny-od-babise-tvrdi-prochazkova>

Procházková končí v LN. Neochrání před vlivem Babiše, řekla

https://www.tyden.cz/rubriky/media/tisk/prochazkova-konci-v-ln-neochrani-pred-vlivem-babise-rekla_497149.html

Lidové noviny vydaly text dodaný Babišem. Kvůli vlivu premiéra padají výpovědi

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/lidove-noviny-vydaly-text-dodany-babistem-kvuli-vlivu-premiera-padaji-vypovedi-56471>

Procházková k odchodu z LN: Jako sluhové jsme vydali článek, který poslali od Babiše

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/prochazkova-k-odchodu-z-ln-jako-sluhove-jsme-vydali-clanek-k/r~beb10c4ebfef11e895620cc47ab5f122/>

21/9/2018

Babiš se ve sporu o přijetí syrských sirotků zaštitil fiktivní neziskovkou

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/babis-se-ve-sporu-o-prijeti-syrskych-sirotku-zastitil-fiktivni-neziskovkou-56262>

20/9/2018

Tatjana Horáková: tajemná lékařka s týmy chirurgů, kterou nikdo neviděl

https://www.lidovky.cz/domov/tatjana-horakova-tajemna-lekarka-s-tymy-chirurgu-kerou-nikdo-nevidel.A180920_115606_ln_zahranici_mha

Marek Přibil

28/2/2018

Jak premiér Babiš káral novináře a odkazoval na nevydané články Marka Přibila

https://www.irozhlas.cz/komentare/babis-karal-novinare-a-odkazoval-na-nevydane-clanky-marka-pribila_1802281830_rak

Babiš: O kauzách GIBS psala MF Dnes. Citovaný článek ale v novinách nikdy nevyšel, napsal ho Přibil

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/babis-o-kauzach-gibs-psalo-mf-dnes-citovany-clanek-ale-v-nov/r~8309d1021cc111e8a72bac1f6b220ee8/>

24/7/2017

Vyšetřovací komise si pozvala Babiše a Přibila

<https://echo24.cz/a/wbWnx/vysetrovaci-komise-si-pozvala-babise-a-pribila>

21/7/2017

Babiš lhal o průběhu tajných schůzek s Příblem. Končí tím jeho politická kariéra?

<http://forum24.cz/babis-lhal-o-prubehu-tajnych-schuzek-s-pribilem-konci-tim-jeho-politicka-kariera/>

29/6/2017

Příbil z Šumanových nahrávek chodil za Babišem, protože od něj chtěl podporu

<http://forum24.cz/pribil-z-sumanovych-nahravek-chodil-za-babisem-protoze-od-nej-chtel-podporu/>

Jako novinář jsem selhal, schůzky s Babišem nahrávali lidé od Chovance, důkazy nemám, říká Příbil

<https://video.aktualne.cz/dvtv/jako-novinar-jsem-selhal-schuzky-s-babisem-nahravali-lide-od/r~21546e5c5c8e11e781fe0025900fea04/?redirected=1544714627>

Novinář z Babišových odposlechů konečně promluvil: Nahrávky vznikly přes můj telefon, tvrdí Příbil

<https://www.info.cz/cesko/novinar-z-babisovych-odposlechu-konecne-promluvil-nahravky-vznikly-pres-muj-telefon-tvrdi-pribil-12132.html>

Žádné kompro jsem Babišovi nenosil, nedělal jsem nic nestandardního, brání se Příbil

https://www.lidovky.cz/domov/rozhovor-s-markem-pribilem-o-kompromitujicich-materialech.A170629_160846_ln_domov_rsa

14/5/2018

Julius Šuman na Twitteru? Účet koupil novinář Příbil za 100 tisíc, ale už nikdy neožije, říká Spurný

<https://video.aktualne.cz/dvtv/julius-suman-na-twitteru-ucet-koupil-novinar-pribil-za-100-t/r~0062416a577e11e88560ac1f6b220ee8/>

8/5/2017

Babiš se na nové nahrávce s novinářem baví o nejcitlivějším případě současnosti

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/na-internetu-se-objevila-nova-nahravka-andreje-babise-s-novinarem-mf-dnes-31082>

Novinář Příbil z Babišovy nahrávky: Několikrát ze lži usvědčený chráněncem bossů MF Dnes

<https://hlidacipes.org/kdo-je-marek-pribil-z-babisovy-nahravky-nekolikrat-ze-lzi-usvedceny-novinar-muz-na-cernou-praci/>

Příbil z Babišovy nahrávky: Několikrát ze lži usvědčený chráněncem bossů MFD

<http://forum24.cz/pribil-z-babisovy-nahravky-nekolikrat-ze-lzi-usvedceny-chranenec-bossu-mfd/>

5/5/2017

Nikoho jsem nenahrával, oponuje novinář Příbil. Babiše prý vnímal jako šéfa

<https://www.novinky.cz/domaci/437053-nikoho-jsem-nenahraval-oponuje-novinar-pribil-babise-pry-vnimal-jako-sefa.html>

Babiše nahrál s velkou pravděpodobností sám Příbil, stát za ním má Rittigův známý

https://www.lidovky.cz/byznys/media/babis-povazuje-nahravky-kde-mluvi-s-novinarem-za-zmanipulovane.A170505_131825_In-media_ELE

Aktér z odposlechu Příbil: Nikoho jsem nenahrával, pro Chovance nepracuju

<https://echo24.cz/a/w5VCK/akter-z-odposlechu-pribil-nikoho-jsem-nenahraval-pro-chovance-nepracuju>

Existuje ještě další nahrávka s Babišem. Záznamy jsou nejméně ze tří schůzek

<https://radiozurnal.rozhlas.cz/existuje-jeste-dalsi-nahravka-s-babisem-zaznamy-jsou-nejmene-ze-tri-schuzek-6207288>

3/5/2017

Mafra nepopírá autenticitu nahrávky s Babišem, redaktor Příbil končí

<http://forum24.cz/mf-dnes-nepopira-autenticitu-nahravky-s-babisem-redaktor-pribil-konci/>

Skupina Julius Šuman

Kdo je Julius Šuman? Novinář Janek Kroupa došel k okolí Langerů.

<https://eurozpravy.cz/domaci/politika/194120-kdo-je-julius-suman-novinar-janek-kroupa-dosel-k-langerovi/>

Kdo se skrývá za šifrou Julius Šuman? Na stopě Babišova tajného nepřítele

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kdo-se-skryva-za-sifrou-julius-suman-na-stope-babisova-tajneho-nepriatele-32844>

Vím, kdo založil účet Julius Šuman, ta parta nepůsobí dvakrát přesvědčivě, říká redaktor Respektu Spurný.

<https://domaci.ihned.cz/c1-65908350-vim-kdo-zalozil-ucet-julius-suman-ta-parta-nepusobi-dvakrat-presvedcive-rika-redaktor-respektu-spurny>

Po stopě Šumana vyrazily tajné služby. Babiš je naopak z kauzy venku

<http://neovlivni.cz/po-stope-sumana-vyrazily-tajne-sluzby-babis-je-naopak-z-kauly-venku/>

Šuman už překročil meze, podávám trestní oznámení, reagoval Babiš na údajné dokumenty o Čapím hnízdu.

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/suman-uz-prekrocil-meze-podavam-trestni-oznameni-reagoval-ba/r~be454e06acd011e79603002590604f2e/>

Babiš prozradil, kdo se skrývá za záhadným Juliem Šumanem. Vyrusil ho při jídle. Vybuchne další předvolební bomba

<https://www.krajselesty.cz/karlovarsky-kraj/17939-babis-prozradil-kdo-se-skriva-za-zahadnym-juliem-sumanem-vyrusil-ho-pri-jidle-vybuchne-dalsi-predvolebni-bomba.htm>

Proč je dobré vědět, kdo je Šuman. Odpovídá investigativní novinář.

<http://neovlivni.cz/kdo-je-suman/>

b

Proč nezveřejnil Respekt avizované odhalení zdroje Šuman?

<https://www.youtube.com/watch?v=Gr6n400biCQ>

Jak to bylo s účtem Julius Šuman? Ovládal ho i novinář Příbil z nahrávek s Babišem.

<https://eurozpravy.cz/domaci/politika/224090-jak-to-bylo-s-uctem-julius-suman-ovladal-ho-i-novinar-pribil-z-nahravek-s-babistem/>

Tajemný Šuman, který strašil Babiše: Účet ovládali hacker i novinář Příbil z nahrávek.

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/tajemny-suman-ktery-strasil-babise-ucet-ovladali-hacker-i-no/r~24b93b3e552811e880d30cc47ab5f122/>

Julius Šuman na Twitteru? Účet koupil novinář Příbil za 100 tisíc, ale už nikdy neožije, říká Spurný

<https://domaci.ihned.cz/c1-66137400-julius-suman-na-twitteru-ucet-koupil-novinar-pribil-za-100-tisic-ale-uz-nikdy-neozije-rika-spurny>

Babišovy odposlechy bude řešit Sněmovna. Pelikán: Cizí hovory neposloucháme.

https://zpravy.idnes.cz/sobotka-babis-nahravky-odposlechy-d53-/domaci.aspx?c=A170505_110735_domaci_jkk

NAHRÁVKA: Kráva Marksová, Zaorálka pošlu do p*dele... Tak mluví Andrej Babiš.

<http://forum24.cz/nahravka-krava-marksova-zaoralka-poslu-do-pdele-tak-mluvi-andrej-babis/>

NAHRÁVKA č. 2: Babiš domlouvá s redaktorem MF Dnes články proti Chovancovi.

<http://forum24.cz/nahravka-c-2-babis-domlouva-s-redaktorem-mf-dnes-clanky-proti-chovancovi/>

NAHRÁVKA č. 3: Babiš dostal od novináře živý policejní spis. ČSSD chtěl očernit před sjezdem.

<http://forum24.cz/nahravka-c-3-babis-dostal-od-novinare-zivy-policejni-spis-vcetne-vyslechu/>

Nová tajná nahrávka: Babiš vysvětluje, co se stalo 17. listopadu. Havla prý dosadila Moskva

<http://forum24.cz/nova-tajna-nahravka-babis-vysvetluje-co-se-stalo-17-listopadu-havla-pry-dosadila-moskva/>

AUDIO: Objevila se nová nahrávka Babiše. Tvrdí na ní, že dal peníze ODS.

<http://forum24.cz/audio-objevila-se-nova-nahravka-babise-tvrdi-na-ni-ze-dal-penize-ods/>

Šuman zveřejnil další nahrávku. Babiš mluví o tlaku na firmu, překážející Agrofertu.

<http://forum24.cz/suman-zverejnil-dalsi-nahravku-babis-mluvi-o-tlaku-na-firmu-prekazejici-agrofertu/>

Skupina Julius Šuman opět úraduje. Zveřejnila další dokument.

<https://echo24.cz/a/wVvtZ/skupina-julius-suman-opet-uraduje-zverejnila-dalsi-dokument>

Julius Šuman se znovu ozval. Přináší materiál o Babišově podnikání

<https://echo24.cz/a/wZj3N/julius-suman-se-znovu-ozval-prinasi-material-o-babisove-podnikani>

Šuman promluvil. Dokument dokazuje, že banka věděla, že Čapí hnízdo patří Agrofertu.

<http://forum24.cz/suman-promluvil-dokument-dokazuje-ze-banka-vedela-ze-capi-hnizdo-patri-agrofertu/>